

Erhvervsstyrelsen
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Att.: Fuldmægtig Anne Barrett og
chefkonsulent Carina Gaarde Sørensen
Pr. e-mail: annbar@erst.dk; carsor@erst.dk

12. oktober 2018

Kommentering af forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven 2018

Idet der henvises til udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven, revisorloven og lov om anvendelsen af visse af Den Europæiske Unions retsakter om økonomiske forbindelser til tredjelande m.v., som det er fremsendt i offentlig høring den 14. september 2018, vil vi gerne fra FSR - danske revisorer fremføre vores skriftlige kommentarer til dette udkast til lovforslag.

Indledningsvis vil vi gerne kvittere for en række af de ændringer, der er indarbejdet i forhold til tidligere arbejdsudkast til lovforslag, og som vi bl.a. fra FSR - danske revisorer side har kommenteret på gennem Regnskabsrådet. Herunder vil vi særligt kvittere for den konstruktive tilgang fra Erhvervsstyrelsens side vedrørende de lovændringer, hvormed der fremover gives mulighed for anvendelse af de nye IFRS-standarder, IFRS 15 og IFRS 16, til fortolkning af loven.

I forhold til det foreliggende høringsudkast til lovforslag vil vi gerne fremkomme med de efterfølgende kommentarer:

Implementering af nye standarder

Lovbemærkningerne omtaler, hvordan virksomhederne skal håndtere overgangen til at fortolke efter IFRS 15 og 16, hvilket vi finder nyttigt. Der bør ligeledes indføres bemærkninger om muligheden for at anvende den i IFRS 9 beskrevne *Expected Credit Loss*-model. Vi har forstået efter drøftelser med Erhvervsstyrelsen, at et valg af nedskrivningsmodel mellem IAS 39 eller IFRS 9 vil være at betragte som et valg af regnskabspraksis. Dette forhold fremgår ikke p.t. direkte af lovbemærkningerne og bør derfor præciseres.

Begrebet "kapitalinteresser"

I udkast til lovforslag, § 1, nr. 66, indføres et nyt begreb "kapitalinteresser" i loven. Som en konsekvens af denne nye definition foretages der ændringer i en række andre bestemmelser i ÅRL, hvor denne nye definition indføres.

Vi har forstået, at implementeringen af definitionen og ændringer til øvrige bestemmelser i loven som følge af definitionen sker på baggrund af et krav i EU-regnskabsdirektivet. Vi opfordrer dog til, at der ved indførelse af disse lovændringer anlægges en så brugervenlig tilgang som muligt.

FSR – danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK - 1306 København K

Telefon +45 3393 9191
fsr@fsr.dk
www.fsr.dk

CVR. 55 09 72 16
Danske Bank
Reg. 4183
Konto nr. 2500102295

Det er vores helt generelle opfattelse, at vi ikke ser et behov for at få indført en ny kategori af "kapitalinteresser" i loven. Efter vores opfattelse vil en sådan implementering blot føre til en større forvirring hos både regnskabsafleggere og -brugere. Vi har tillige svært ved at se, at kategorien "kapitalinteresser" forbedrer regnskaberne, den gør dem snarere mere komplekse at udarbejde og samtidig vanskelige at forstå for brugerne. Vi ser derfor ingen fordele fra denne ændring.

Side 2

Vi opfordrer derfor til at bibeholde lovens nuværende definitioner og kategorier af kapitalandele, der i øvrigt er i overensstemmelse med IFRS og efter vores opfattelse ikke hidtil har givet anledning til særlige udfordringer.

Hvis begrebet kapitalinteresser indføres, forudser vi, at bestemmelsen vil give udfordringer for virksomhederne, idet der skal holdes styr på en ny type af kapitalinteresser/kapitalandele, som skal klassificeres særskilt i årsregnskabet, og som i øvrigt på langt de fleste områder vil være overlappende i forhold til de nuværende kapitalandele i associerede virksomheder. Det er ikke en brugervenlig situation, og det vil medføre en yderligere byrde for virksomhederne, herunder også de yderligere oplysningskrav, der følger med den nye definition af kapitalinteresser.

Årsregnskabsloven må naturligvis ikke være i strid med EU-direktivet. Men i det omfang, der kan argumenteres for, at direktivets definition af kapitalinteresser kan rummes inden for den nuværende definition af associerede virksomheder, ser vi som tidligere nævnt ingen væsentlige begrundelser for at indføre denne kategori.

Der ses derfor stort set ikke at ske reelle ændringer i den nuværende behandling af kapitalandele i bl.a. associerede virksomheder og porteføljeaktier. Også af den årsag ser vi ingen grund til denne ændring.

Såfremt denne ændring bibeholdes i lovforslaget, henstiller vi til, at der i lovbemærkningerne indarbejdes eksempler, der belyser definitionen på kapitalinteresser og betydningen af denne ændring og ikke mindst eksempler på, hvor kapitalinteresser kan være forskellige fra associerede virksomheder. Dette vil være nødvendigt for at øge forståelsen af ændringen. Desuden bør det overvejes også at tilpasse skema for resultatopgørelsens poster til det nye begreb "kapitalinteresser".

Bestemmelser for redegørelse for samfundsansvar, kønsmæssig sammensætning af ledelsen og mangfoldighed

Vi ser positivt på de foretagne opdateringer af bestemmelserne vedrørende samfundsansvar, kønsmæssig sammensætning af ledelsen og mangfoldighed, som vil bidrage til en øget harmonisering af implementeringen af direktiv 2014/95/EU.

Desuden ser vi positivt på, at det i lovbemærkningerne (side 62-63 og side 68) er præciseret, at lovens almindelige kvalitetskrav, herunder §§ 11 og 13, samt

kravet om beskrivelse af anvendt regnskabspraksis ved opgørelse og beregning af ikke-finansielle nøgleresultatindikatorer, jf. § 53, også er gældende for redegørelse for samfundsansvar. Dette er en opfølgning på de drøftelser, vi tidligere har haft med Erhvervsstyrelsen i forbindelse med analyser af virksomhedernes redegørelse for samfundsansvar.

For klarhedens skyld kunne det være hensigtsmæssigt, om der i lovbemærkningerne også blev henvist til § 14, stk. 2, vedrørende redegørelser efter §§ 99 a og b, samt § 107 d.

Side 3

Det er også positivt, at det i bemærkningerne (side 83) er præciseret, hvordan virksomheder omfattet af både redegørelse for kønsmæssig sammensætning af ledelsen samt mangfoldighed (som også omfatter køn) kan rapportere om dette samlet eller gøre brug af en henvisning.

Revisorloven

Vi støtter ændringerne i revisorloven, der medfører, at regelsættet for revisors efteruddannelse gøres mere fleksibelt og målrettet den enkelte revisors efteruddannelsesbehov. Vi støtter ligeledes, at omfanget udvides, så revisor tilbydes flere alternativer til opfyldelse af efteruddannelseskravet, samt at det faglige indhold, der kan medregnes til efteruddannelsen, gøres mere robust i forhold til forandringer, der stiller krav til helt nye kompetencer og måder at arbejde på. Vi støtter også, at der tilføjes andre sanktionsmuligheder, end at revisor fratages godkendelsen.

Implementering af denne lovændring i Grønland

Årsregnskabsloven af 2015 er i løbet af 2018 sat i kraft for Grønland. Vi har forstået, at det er hensigtsmæssigt, at Erhvervsstyrelsens systemer ikke skal håndtere to forskellige lovversioner. FSR – danske revisorer støtter denne harmonisering. Vi opfordrer til at lade ændringerne i lovforslaget træde i kraft for Grønland samtidig med Danmark.

Yderligere kommentarer

Til de enkelte punkter anført i bilag 1 i udkast til lovforslag har vi i øvrigt følgende yderligere kommentarer:

Nr.	Kommentarer
5	<p>Bestemmelsen i ÅRL § 17, stk. 1, 3. pkt., giver mulighed for, at virksomheder i klasse B fortsat kan udarbejde en frivillig opgørelse af egenkapital og præsentere denne som en note og ikke som en selvstændig primær opgørelse.</p> <p>Såfremt denne bestemmelse fjernes, vil en klasse B-virksomheds tilvalg af en egenkapitalopgørelse blive et tilvalg af klasse C-reglen om en selvstændig egenkapitalopgørelse, der ikke kan præsenteres i en note. Det finder vi byrdefuldt og ikke hensigtsmæssigt. Det vil efter vores opfattelse være mindre byrdefuldt for klasse B-virksomhederne, såfremt de fortsat kan medtage egenkapitalopgørelsen i en note.</p>

	<p>Vi anbefaler derfor, at denne bestemmelse bibeholdes i loven således, at klasse B-virksomheder fortsat har muligheden for frivilligt at medtage en egenkapitalopgørelse i en note.</p>
11	<p>Vi har svært ved at se behovet for udvidelsen af § 37 a om mulighed for sikring af ikke-finansielle aktiver og forpligtelser. Lovens bestemmelser om finansielle instrumenter tager generelt afsæt i IAS 39, der alene tillader sikring af enten valutarisiko eller den samlede risiko.</p> <p>I lovbemærkningerne til ændringen af § 37 a henvises imidlertid til IFRS 9. Dette kan skabe forvirring om fortolkningsgrundlaget i loven for finansielle instrumenter. Ovenstående ændring til § 37 a med reference til IFRS 9 kan ligeledes medføre berettiget tvivl om, hvorvidt regnskabsmæssig sikring i loven skal foretages med udgangspunkt i IAS 39 eller IFRS 9. Vores forståelse er, at regnskabsmæssig sikring fortsat sker med udgangspunkt i IAS 39-reglerne.</p> <p>Efter vores opfattelse bør det overvejes at tilpasse ordlyden af § 37 a, så der ikke refereres til "dagsværdimåling", men i stedet til justering for "sikringseffekten". Forholdet er til dels også nævnt i lovbemærkningerne, men bør også indarbejdes korrekt i selve loven.</p> <p>Der bør ligeledes som tidligere nævnt være en mere tydelig udmelding om muligheden for anvendelse af IFRS 9 til fortolkning af nedskrivningsreglerne for finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, således at der ikke opstår forskelle i praksis. Herunder bør det anføres, at brugen af IFRS 9-nedskrivningsmodellen er frivillig, da reglerne fortsat også kan fortolkes efter IAS 39. Hvis IFRS 9-nedskrivningsmodellen anvendes, er der derfor tale om et valg af anvendt regnskabspraksis.</p>
12 + 18	<p>Der indføres en ny dagsværdireserve dækkende valutakursomregninger, jf. ÅRL § 39, stk. 2, og sikringskontrakter, jf. ÅRL § 49, stk. 3.</p> <p>Forslaget om indførelse af en "dagsværdireserve" er udformet således, at samme egenkapitalreserve anvendes til flere transaktionstyper, hvilket kan skabe en vis forvirring. Samtidig er navnet dagsværdireserve misvisende, da fx valutaomregninger intet har med dagsværdi at gøre.</p> <p>I lovbemærkningerne er anført, at dagsværdireserven kan opdeles på flere reserver under egenkapitalen, og at benævnelsen af reserverne kan tilpasses det konkrete indhold. Men da den samme reserve anvendes til forskellige typer af transaktioner, finder vi det - for at undgå forvirring - mere hensigtsmæssigt, at der etableres to reserver, der benævnes konkret i forhold til den bestemmelse, de vedrører. Så-</p>

ledes kan den ene reserve i relation til § 39 fx benævnes valutakursreserve, og den anden reserve i forhold til sikringstransaktioner, jf. § 49, benævnes reserve for sikringstransaktioner. Dette vil øge brugervenligheden af loven. Hermed refererer benævnelsen af reserven direkte til den konkrete bestemmelse. Vi vurderer ikke, at det bliver mere byrdefuldt for virksomhederne at håndtere to reserver, da de alligevel skal holde styr på de underliggende transaktioner, der indgår i reserven. Til gengæld mener vi, at regnskaberne bliver mere forståelige ved en opdeling af reserven, således at der ikke opstår en begrebsforvirring.

Vi antager, at valutakursreguleringer af kapitalandele i dattervirksomheder eller associerede virksomheder allerede i dag indgår som en del af nettoopskrivningsreserven efter indre værdis metode, og derfor vil den nye dagsværdireserve næppe være relevant i forhold til valutaomregninger, der foretages i selskabsregnskabet.

Det antydes også i lovbemærkningerne til § 39, at valutaomregningsreserven primært har betydning for koncernregnskabet. Hidtil har der generelt ikke været behov for egenkapitalreserver i koncernregnskabet, idet koncernregnskabet ikke anvendes til udlodning af udbytte, jf. ÅRL § 118, stk. 3, og kommentarerne hertil. Hvis behovet har ændret sig, og valutaomregningsreserven derfor anses som relevant for koncernregnskabet, bør det overvejes at flytte kravet om egenkapitalreserve til koncernbestemmelserne i loven. Under alle omstændigheder synes der at være behov for en præcisering af § 39, stk. 2, hvis kravet om valutareserve alene har betydning for koncernregnskaber.

Vi er klar over, at kravet om disse reserver stammer fra regnskabsdirektivet. Men det er os samtidig en smule uklart, hvad disse egenkapitalreserver i realiteten skal bidrage med til regnskabsbruger. Der fokuseres alene på nogle af de beløb, der er indregnet direkte i egenkapitalen. Der indregnes en række andre urealiserede dagsværdireguleringer via resultatopgørelsen, fx efter ÅRL §§ 37-38, som ikke tilsvarende skal præsenteres særskilt i egenkapitalen. Og her er netop i flere tilfælde tale om værdiregulering af aktiver til dagsværdi, hvor benævnelsen dagsværdireserve kunne være relevant.

§ 49, stk. 3, er i lovforslaget formuleret således:

"Indtægter og omkostninger, der i henhold til stk. 2, nr. 3 og 4, indregnes direkte på egenkapitalen, skal indregnes i en dagsværdireserve, som opløses, når de indregnede beløb realiseres eller tilbageføres. Når de indregnede beløb realiseres, indregnes gevinst henholdsvis tab i resultatopgørelsen".

Cash flow-sikring af et ikke-finansielt aktiv eller forpligtelse kan også ske ved såkaldt "basisjustering". Ved basisjustering indregnes et valutaafdækket ikke-finansielt aktiv, fx et varelager, til afdækningskursen,

	<p>og et efterfølgende vareforbrug indregnes først derved senere i resultatopgørelsen. I forhold til den sidste sætning i stk. 3 ("Når de indregnede beløb realiseres...") er der derfor efter vores opfattelse behov for en justering af bestemmelsen, så realisation af dagsværdireserven også kan ske ved overførsel til balancen.</p>
13	<p>I lovforslagets nr. 13 tilføjes et nyt stk. 3 til § 39. Bestemmelsen omhandler omregning af en monetær post, som betragtes som en del af nettoinvesteringen. Omregning heraf skal præsenteres i dagsværdireserven.</p> <p>Bestemmelsen (lovforslagets nr. 13) indføres på grundlag af direktivets artikel 8, punkt 8 b). Men artikel 8, punkt 8, som vi læser det, vedrører alene, hvor det finansielle instrument måles til dagsværdi.</p> <p>Det er vel ikke det, der fremgår af lovforslagets nr. 13?</p> <p>Det fremgår af lovbemærkningerne, side 44, at direktivbestemmelsen fortolkes til også at gælde, hvor et tilgodehavende måles til kostpris. Vi kan ikke umiddelbart læse dette ud af EU-direktivet. Fortolkningen bør derfor uddybes i lovbemærkningerne.</p>
14	<p>Der lægges i udkastet til lovforslag op til at indføre en undtagelse til bestemmelsen i § 43a om pligten til eliminerings i forhold til associerede virksomheder. Vi står uforstående over for behovet for denne undtagelse til bestemmelsen om eliminering af koncerninterne gevinster og tab ved samhandel med associerede virksomheder. Samtidig er vi bekymret for, at en række virksomheder vil påberåbe sig denne undtagelse og undlade eliminering. Det er i lovbemærkningerne beskrevet, at en virksomhed skal iværksætte relevante tiltag med henblik på at sikre, at de påkrævede oplysninger modtages.</p> <p>Der kunne også med fordel i lovbemærkningerne gives eksempler på, hvornår denne undtagelse vil kunne anvendes og måske særligt, at den alene forventes anvendt i meget sjældne situationer.</p>
16	<p>Hvad menes der med lovbemærkningernes "finansielt instrument i substansen anvendes delvist til sikring"? Det bør formuleres tydeligere.</p>
22	<p>Vi foreslår, at § 58a, stk. 2, flyttes ud som en særskilt bestemmelse, da oplysningskravet vedrører egenkapitalen og ikke aktiverne. Derudover er det uklart, hvilken "dagsværdireserve" der tænkes på. Det er formentlig konsekvensen af nr. 12 og 13, jf. ovenfor, men det fremgår ikke klart.</p>
37	<p>I bestemmelsens punkt 1 er anført, at virksomhedens politik for sikring for alle større grupper af planlagte transaktioner skal beskrives.</p>

	<p>Efter vores opfattelse vil det give bedre mening og styrke bestemmelsen, hvis den i stedet blev formuleret med at beskrive politik for sikring for alle større grupper af forventede fremtidige transaktioner, som også er den term, der anvendes i IAS 39.</p>
45	<p>I § 107d, stk. 2, skal henvisningen til "stk. 3-4" rettelig være "stk. 4-5".</p> <p>I henhold til lov om kapitalmarkeder §§ 26-27 skal børsnoterede virksomheders årsrapporter og delårsrapporter være offentligt tilgængelige i mindst 10 år. Vedrørende bestemmelserne til mangfoldighedsrapporten, jf. § 107 d, nævnes i nr. 45 på side 84, at denne redegørelse alene skal være offentligt tilgængelig i mindst 5 år. Tilsvarende gør sig også gældende i redegørelsesbekendtgørelsen, hvor fx redegørelsen for virksomhedsledelse, jf. § 107 b, også kun skal være offentligt tilgængelig i 5 år på trods af kravene i kapitalmarkedsloven. Se fx redegørelsesbekendtgørelsens § 38, stk. 3. Der synes at være behov for justering heraf, da begge disse ikke-finansielle redegørelser gældende for børsnoterede virksomheder anses for at være en del af årsrapporten. Samme forhold kan også være relevant for redegørelser for CSR-forhold og kønsræssig sammensætning af ledelsen, der offentliggøres for børsnoterede virksomheder.</p>
51 + 54	<p>Umiddelbart finder vi det u hensigtsmæssigt at indføre sådanne lempelser. Der kan dog i sjældne tilfælde være helt særlige omstændigheder, hvor bestemmelsen kan være hensigtsmæssig. Det bør præciseres i lovbemærkningerne, hvornår der er tale om helt særlige tilfælde, ud over det i lovbemærkningerne anførte om uforholdsmæssigt store omkostninger, for at undgå unødigt omfattende anvendelse af denne bestemmelse.</p> <p>Der er generelt krav om anvendelse af samme regnskabspraksis inden for samme kategori af regnskabsposter. Det står ikke helt klart, om denne nye bestemmelse medfører, at en regnskabspost fra en dattervirksomhed, der ikke er indregnet og målt efter koncernens/moderselskabets regnskabspraksis, skal præsenteres særskilt i balancen eller i noterne.</p> <p>I lovbemærkningerne, side 87, er anført "I sådanne (særlige) tilfælde skal en begrundelse herfor oplyses i en note".</p> <p>Så vidt vi kan se, fremgår det ikke af loven, at der er krav om en sådan note. Hvis en note er påkrævet, bør et sådant krav indskrives direkte i lovtæksten. Det er uheldigt at lovgive om noteoplysninger alene gennem lovbemærkninger og med stor risiko for, at sådanne notekrav bliver overset, fordi de ikke fremgår tydeligt af loven.</p>

55	Umiddelbart mangler fortsat en henvisning i § 126, stk. 1, om noteoplysninger i koncernregnskabet til lovens § 59, jf. regnskabsdirektivets artikel 17, afsnit 1, litra vi).
58	<p>I ÅRL § 128, stk. 2, foretages en ændring af en henvisning til anden bestemmelse, hvilket blot er en konsekvensændring.</p> <p>I denne sammenhæng skal det overvejes at tilføje yderligere en ændring til bestemmelsen.</p> <p>I ÅRL § 128, stk. 2, 1. pkt., er anført en henvisning til ÅRL § 99 b (kønsmæssig sammensætning af ledelsen), hvormed denne bestemmelse principielt også er gældende for koncernledelsesberetninger. Vi finder imidlertid ikke, at en henvisning til ÅRL § 99 b giver mening, da bestemmelsen ikke finder anvendelse på et konsolideret niveau. Jf. Erhvervsstyrelsens vejledning om redegørelse for kønsmæssig sammensætning af ledelsen, kan der alene være tale om en samlet koncernrapportering om den kønsmæssige sammensætning i de enkelte koncernvirksomheder, der er omfattet af regelsættet i § 99 b.</p>
59	§ 128, stk. 5, skal konsekvensrettes som følge af ændringer til § 128, stk. 3.
§ 2, nr. 1	<p>Det anføres i lovbemærkningerne, at "Derudover tiltænkes det, at niveauet kan differentieres, så der ikke stilles samme krav til alle godkendte revisorer, uanset hvilke opgaver de beskæftiger sig med". Vi finder denne formulering uheldig. Vi kan tilslutte os formulering fra s. 25: "Endvidere lægger den foreslåede ordning op til, at der kan ske en differentiering af efteruddannelsens omfang, så der ikke stilles samme krav til alle godkendte revisorer, uanset hvilke opgaver de beskæftiger sig med.", og vi foreslår, at den gentages på s. 99.</p> <p>I afsnittet, hvor der omtales, at efteruddannelsen kan antage flere former, nævnes udelukkende de former, der allerede er medtaget i det eksisterende regelsæt. Vi foreslår derfor, at der tilføjes eksempelvis strukturerede coachingforløb, selvstudie og læring på ekstraordinære områder.</p>
§ 4	Vi foreslår, at der i tilknytning til lovforslagets ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser indarbejdes en omtale af, at implementeringen af IFRS 15 og 16 til fortolkning af lovens bestemmelser om indregning af omsætning og leasingkontrakter kan ske med samme ikrafttrædelsestidspunkter, som IFRS kræver. Dvs. at IFRS 15 kan implementeres i loven for regnskabsår, der slutter 31. december 2018 eller senere, mens IFRS 16 kan afvente implementering til regnskabsår, der starter 1. januar 2019 eller senere.

	<p>Under IFRS er en betingelse for implementering af IFRS 16 en samtidig implementering af IFRS 15. Denne samling af standardernes implementering skyldes, at der bl.a. i IFRS 16 for <i>sale and lease back</i>-transaktioner anvendes bestemmelser fra IFRS 15 til at afgøre, om en <i>sale and lease back</i>-transaktion udgør et salg eller en finansierings-transaktion. Bør loven ikke tilsvarende kræve et samlet tilvalg af de to standarder, eller bør de kunne vælges implementeret hver for sig?</p>
--	--

Side 9

Såfremt ovennævnte giver anledning til spørgsmål eller kommentarer, er I naturligvis velkomne til at kontakte os. Vi ser frem til et fortsat godt samarbejde om ændringerne af årsregnskabsloven.

Med venlig hilsen

Brian Wessel
direktør, Fagligt Center